

Prečo ľudia utekajú z krajín

Predpokladaný čas: 45 min.

Pomôcky:

- Kancelársky papier
- Fixky
- Flipchartový papier
- Perá
- Žiadosť o azyl (pre každého účastníka/čku) – príloha A
- Karta rodiny – príloha B
- Video – when you dont exist
- Dataprojektor

Cieľ :

- zvýšiť povedomie o utečencoch/kyniach a migrantoch/kách, kto sú a prečo vlastne opúšťajú svoje krajiny pôvodu
- zážitkovou metódou uviesť študentov/ky do situácie, ktorej musia utečenci/kyne čeliť na ich ceste do Európy
- porozumieť vzájomnej previazanosti diania na celom svete

Icebreaker: Stretnutie s utečeneckou políciou

(10 min.)

Lektor/ka príde do triedy a bez akéhokoľvek príhovoru všetkým v triede rozdá formuláre (Príloha A), ktoré budú musieť za 3 minúty vyplniť. Povie im vymysleným jazykom, že majú 3 minúty na vyplnenie. Komunikácia je minimálna. Na záver lektor/ka vyzbiera všetky formuláre a vyberie si pár študentov/iek (žiakov/čiek) a teatrálnie im žiadosti roztrhá alebo ich vráti naspať, alebo jednoducho povie, že žiadosť bola zamietnutá. *(cieľ: dostať triedu do beznádejnej situácie, nechápu čo sa od nich očakáva)*

(Tip: Ak sa lektor/ka necíti na teatrálny výstup, môžu všetko krasliť na flipchartový papier, môžu požiť tabule s nápisom cudzinecká polícia, môžu hovoriť po slovensky,..)

Zistiť ako sa počas „rázie“ cítili. Čo si myslia, že sa okolo nich odohrávalo.

„Akú rolu hrali oni a akú lektor/ka? Ako sa cítili, keď dostali do ruky papier, ktorému vôbec nerozumeli. Je takéto zaobchádzanie férové? Ako by sa mu dalo predchádzať? Myslíte, že situácia bola reálna? Aké môže mať navrátenie žiadateľov/ky následky?“

„Boli ste niekedy v situácii na dovolenke, na výlete keď ste niekomu kto k vám hovoril nerozumeli? ako ste sa cítili?“

Následne im vysvetlí, že dnešný workshop bude celý založený na simulácii.

Aktivita: Rodina

(30 min)

Rozdelenie do rodín (8min)

Trieda bude rozdelená do skupín po štyroch (troch). Skupina bude rozdelená metódou čísel, študenti/ky rad za radom hovoria 1, 2, 3, 4 a následne sa zoskupia všetky rovnaké čísla. Každá skupina (rovnaké číslo) predstavuje rodinu. Skupina dostane rodinnú kartu (Príloha B). Úlohou skupiny bude rozdeliť si jednotlivé role v rodine, vymyslieť si priezvisko a porozmýšľať nad tým ako vyzerá ich klasický deň. Na rozdanie flipcharty môžu nakresliť rodinnú idylku.

Náhle lektor/ka začne opisovať situáciu, kludne môže text aj čítať. (*Tip: Môžete do pozadia pustiť zvuk zbraní, strieľania, pre zvýšenie autenticity.*)

„Zrazu všetkým začali zvoniť telefóny, z ulíc počuť krik, náhle otec zapne rádio a ty počuješ správu, že prezidentský palác a parlament boli po útoku zavreté a nová radikálna skupina prevzala moc v krajine. Vzhľadom na nové pravidlá, všetky rodiny budú rozdelené: muži pôjdu do armády, ženy sa budú starať o služby každodenného života, deti budú v špeciálnych internátnych domovoch a starí ľudia ako nepotrební budú poslaní na smrť. Nikto nemá právo vlastníť majetok. Každý/á, kto/rá nedodrží nariadenia pôjde do väzenia,...

Rozhodnutie (15 min)

Lektor/ka sa po chvíli odmlky pýta:

„Ako sa cítite?“ „Aké myšlienky vám idú hlavou?“ „Co by ste robili v danej situácii?“ „Co je momentálne pre vás najdôležitejšie?“

„Odišli by ste z krajiny? Ak áno, čo by ste si zobrali? Ak nie, ste ochotní/é sa rozdeliť a nevedieť nič jeden/a o druhom/ej?“

Čas na rozhodnutie je krátky! Na rozhodnutie, či odísť zo Slovenska mimo Európu majú **5 minút**. Na flipchartový papier kde nakreslili svoju rodinu môžu prikresliť jednotlivým členom/kám rodiny, čo by si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

zobrali. Odpovede, čo by si zobrali ak by sa vydali na cestu zapisuje lektor/ka na tabulu. Pri každej z odpovedí je dobre sa ďalej pýtať na detaily:

- Jedlo a voda – koľko? Ako to odnesiete? Nebude to ťažké?
- Peniaze – bankomaty sú zavreté, koľko hotovosti máte doma?
- Telefón – máte nabíjačku? ako ho budete nabíjať počas cesty?
- Lieky – zobrali ste správne množstvo? Kde nakúpите zvyšné lieky?
- Ako budete cestovať? Lietadlom, autobusom, vlakom? Spolu, oddelene?

V tomto štádiu by rodiny mali zistiť ako náročné sú takéto rozhodnutia. Že utečenci mnohokrát riešia otázky: Či odísť? Ak áno, tak ako utiecť? Ak sa nám podarí utiecť, prijme nás nejaká krajina? Ako nás prijme?

Ste zbalení/é (7 min)

Aký osud teba a tvoju rodinu pravdepodobne čaká si pozriete na video: when you dont exist! (link: <https://drive.google.com/?tab=8o&authuser=0#my-drive>)

Lektor/ka sa pýta triedy:

„Čo sa odohralo v spote? Kto boli ľudia na úteku? Mali títo ľudia iné východisko? Prečo neboli prijatí do krajiny? Myslíte, že rozhodnutie africkej krajiny bolo správne?“

Záver: Evaluácia

(5 min)

Lektor/ka zhrnie workshop. Požiada rodiny nech zatvoria oči a prejdú si svoj príbeh spoločne.

„Žili ste si rodinným pokojným životom, zrazu sa všetko zmenilo, museli ste narychlo opustiť svoje domovy a vydať sa na cestu do neznáma a prístup do novej krajiny vám bol zamietnutý. Dá sa tento osud zvrátiť? Dá sa pomôcť?“ (Téma na zamyslenie)

„Ako ste boli spokojní s workshopom? Zmenil sa tvoj pohľad na utečencov/kyne?“

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Príloha A – žiadosť o azyl

Asylum application form

1. Családi és utónév
2. Дата і месца нараджэння
3. Viimeisin osoite
4. Անձնագրի համարը
5. Επάγγελμα ή κύριο απασχόληση
6. Başvuran kişiye eşlik eden refakatçı veya yakınlarının isimleri
7. Meio e local de entrada no país
8. Ghaliex titlob għall-azilju?
9. Свидетельство преследований, на основании которых составлено заявление
10. Avez-vous déjà présenté une demande d'asile auparavant? Veuillez donner des détails sur les pays, les dates et les motifs.
11. Dali imate rodnini ili poznanici vo ovaa zemja? Ako imate, navedete gi iminjata i adresite.
12. ما هي اللغات التي تتكلمها وما هي مستوى ثقافتك

Asylum application form

1. Családi és utónév
2. Дата і месца нараджэння
3. Viimeisin osoite
4. Անձնագրի համարը
5. Επάγγελμα ή κύριο απασχόληση
6. Başvuran kişiye eşlik eden refakatçı veya yakınlarının isimleri
7. Meio e local de entrada no país
8. Ghaliex titlob għall-azilju?
9. Свидетельство преследований, на основании которых составлено заявление
10. Avez-vous déjà présenté une demande d'asile auparavant? Veuillez donner des détails sur les pays, les dates et les motifs.
11. Dali imate rodnini ili poznanici vo ovaa zemja? Ako imate, navedete gi iminjata i adresite.
12. ما هي اللغات التي تتكلمها وما هي مستوى ثقافتك

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Príloha B – rodinné karty

Priezvisko	
Krajina pôvodu: Slovensko	
Mená	Člen rodiny
	Otec, 44-ročný chirurg
	Matka, 43-ročná pediatrička
	Matkina sestra, 38-ročná právnička
	Syn, 22-ročný študent práva
	Dcéra, 18-ročná študentka medicíny
	Dcéra, 12-ročná študentka základnej školy
0 rodine	
• vegetariánska rodina • nepraktizujúci/e veriaci/e • dohovoria sa dvomi jazykmi (jedným svetovým) • syn má cukrovku • staršia dcéra je zasnúbená • otcova matka je v nemocnici • pravidelne sa zúčastňuje protištátny protestov	

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Priezvisko

Krajina pôvodu: Slovensko

Mená

Člen rodiny

Sestra, 23-ročná slobodná matka

Brat, 22-ročný mechanik

Brat, 20-ročný robotník

Sestra, 18-ročná slobodná upratovačka

Brat, 12-ročný študent

Syn najstaršej sestry, 2 roky

O rodine

- siroty
- všetci pracujú (okrem syna)
- málo peňazí, žiadne úspory
- syn je silný alergik a má kožné problémy
- majú spolu veľmi silný vzťah
- je silno veriaca
- rozpráva iba rodným jazykom
- často krát nemajú čo jesť

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Priezvisko

Krajina pôvodu: Slovensko

Mená

Člen rodiny

Stará matka, 57-ročná žena v domácnosti

Starý otec, 68-ročný na dôchodku

Otec, 33-ročný nosič

Syn, 12-ročný študent

Dcéra, 8-ročná študentka

Dcéra, 6-ročná študentka

O rodine

- **deti nemajú matku, zomrela pri pôrode**
- **o deti sa stará stará mama**
- **žijú v malom meste**
- **patrí k etnickej minorite**
- **starý otec má zdravotné problémy**
- **stravuje sa tradične a každý deň varia**
- **silno veriaci**
- **rozpráva iba jazykom menšiny, nehovorí oficiálnym jazykom**
- **otec ovláda základy svetového jazyka**

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Priezvisko

Krajina pôvodu: Slovensko

Mená

Člen rodiny

Otec, 42-ročný novinár

Matka, 43-ročná prekladateľka

Syn, 18-ročný študent

Dcéra, 15-ročná študentka

Dcéra, 7-ročná študentka

Syn, 8 mesiacov

O rodine

- politicky sa angažuje proti vládnej moci
- matka bola zadržaná na 24 hodín kvôli preloženiu protištátneho článku
- pred ich domom vybuchol smetiak
- staršia dcéra bola niekoľkokrát prenasledovaná ozbrojeným príslušníkom
- stravuje sa veľmi zdravo
- ateistická
- ovláda 5 jazykov
- má úspory v banke

